

ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΚΑΙΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ
ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
Γ.Γ.ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ & ΕΣΠΑ**

**Συντονιστική Επιτροπή για τη Δίκαιη
Αναπτυξιακή Μετάβαση**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, **16-09-2020**

Αριθ. Πρωτ. : **96487 - 16-09-2020**

ΘΕΜΑ: 1^η τροποποίηση Πρόσκλησης σε Διαβούλευση στο πλαίσιο της κατάρτισης του «Ειδικού Μεταβατικού Προγράμματος για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2020-2023» (ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023)

Σκοπός και Αποδέκτες της Πρόσκλησης

Η παρούσα ανοιχτή πρόσκληση σε διαβούλευση απευθύνεται σε φορείς του Δημόσιου Τομέα και της Αυτοδιοίκησης, στους Επαγγελματικούς και Κοινωνικούς Εταίρους, καθώς και σε Ακαδημαϊκούς – Ερευνητικούς Φορείς, με στόχο την κατάρτιση ενός «Ειδικού Μεταβατικού Προγράμματος για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2020-2023» (εφεξής «ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023», ή και «Πρόγραμμα»).

Το Πρόγραμμα στοχεύει στην υλοποίηση άμεσων παρεμβάσεων ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής, αναπροσανατολισμού της απασχόλησης, διαφοροποίησης της τοπικής οικονομίας, προσέλκυσης άμεσων επενδύσεων, καθώς και στην προετοιμασία κατάλληλου επιχειρηματικού περιβάλλοντος για την υποδοχή νέων δραστηριοτήτων και επενδύσεων μεγαλύτερης κλίμακας, όπως θα εξειδικευθούν στο υπό κατάρτιση Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ / Master Plan).

Οι αποδέκτες της παρούσας Πρόσκλησης πρέπει να έχουν έδρα ή/και να δραστηριοποιούνται στις περιοχές παρέμβασης του ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023, ήτοι στις Π.Ε. Κοζάνης και Φλώρινας και στο Δήμο Μεγαλόπολης Π.Ε. Αρκαδίας.

Η 1^η τροποποίηση, αφορά τον τρόπο υποβολής των προτάσεων, και συγκεκριμένα την αλλαγή της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προτάσεων, να παρατείνεται έως 16.10.2020. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναφερόμενα στην με Α.Π. 82575/03.08.2020 σχετική Πρόσκληση.

Το περιβάλλον στο οποίο εντάσσεται το ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023

Οι προκλήσεις που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον επηρεάζουν όλες τις χώρες, ασχέτως του βαθμού εξάρτησής τους από τα ορυκτά καύσιμα, και υπαγορεύουν την ανάγκη υιοθέτησης νέων βιώσιμων προτύπων παραγωγής, κατανάλωσης και διαβίωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η πολιτική της ΕΕ, όπως αποτυπώθηκε στην «Πράσινη Συμφωνία» (COM(2019) 640 της 11.12.2019) για τη στρατηγική μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη Ένωση, έχει ως στόχο τον μηδενισμό των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΑΘ) έως το 2050.

Η εθνική πολιτική καθορίζεται στο Εθνικό Σχέδιο Ενέργειας και Κλίματος, ΕΣΕΚ (ΦΕΚ Β' 4893/31-12-2019), στο οποίο ενσωματώθηκε ο στόχος πλήρους απολιγνιτοποίησης της χώρας έως το 2028, με ένα συντεταγμένο χρονοδιάγραμμα, για την αδιασάλευτη ευστάθεια του ηλεκτρικού συστήματος και την ασφάλεια του ενεργειακού της εφοδιασμού. Στο πλαίσιο αυτό, εκπονείται ένα ολοκληρωμένο Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ) με στόχο τον «ολικό αναπτυξιακό μετασχηματισμό των λιγνιτικών

περιοχών της χώρας, μέσα από τη δημιουργία στρατηγικών δυνατοτήτων, με σκοπό τη διατήρηση και ενίσχυση του κοινωνικού τους ιστού».

Ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας επιφέρει ευρύτερες επιπτώσεις σε περιοχές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από ορυκτά καύσιμα ή από βιομηχανίες έντασης ΕΑΘ. Ως εκ τούτου, η ριζική αναδιάρθρωση των τοπικών οικονομιών πρέπει να διασφαλίζει ότι οι νέες δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν μπορούν να συντηρήσουν και να ενισχύσουν την οικονομική και κοινωνική δομή, προκειμένου η μετάβασή τους να είναι δίκαιη και κοινωνικά βιώσιμη.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, στο πλαίσιο της νέας Πολιτικής Συνοχής και σε εφαρμογή της «Πράσινης Συμφωνίας» και του επενδυτικού σχεδίου «Βιώσιμη Ευρώπη» (COM(2020)21, 14. 1. 2020), θεσπίζεται ένας «Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης» (ΜΔΜ). Ο ΜΔΜ θα είναι συμπληρωματικός με τις άλλες δράσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 (Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο, ΠΔΠ) και θα έχει ως σκοπό την παροχή στοχευμένης στήριξης για την προσέλκυση επενδύσεων σε περιοχές με υψηλή απασχόληση στην παραγωγή ορυκτών καυσίμων και σε περιοχές που διαθέτουν βιομηχανίες με υψηλές ΕΑΘ, των οποίων η λειτουργία είτε θα διακοπεί ή θα επηρεαστεί σοβαρά από τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα.

Ο ΜΔΜ αποτελείται από τρεις πυλώνες: Το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), το Ειδικό Καθεστώς InvestEU, και τη Δανειακή Διευκόλυνση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Το ΤΔΜ της περιόδου 2021-2027 θα χρηματοδοτήσει επενδύσεις με σκοπό (α) την οικονομική διαφοροποίηση και (β) τον μετασχηματισμό τομέων της οικονομίας των υπό μετάβαση περιοχών, με τον όρο ότι οι εν λόγω επενδύσεις θα εγκρίνονται ως μέρος Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΜ) και είναι απαραίτητες για την υλοποίηση αυτών.

Έχοντας υπόψη το σχέδιο Κανονισμού του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης και ιδίως τις επιλεξιμότητες των δράσεων, απαιτείται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση αποδοτικών παρεμβάσεων για την επίτευξη των στόχων της δίκαιης και βιώσιμης μετάβασης των συγκεκριμένων περιοχών.

Η Αρχιτεκτονική του ΕΜΕΠ ΔΑΜ 2020-2023

Σύμφωνα με την απόφαση της υπ' αρ.3/18-3-2020 συνεδρίασης της Κυβερνητικής Επιτροπής για τη δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης της Περιφέρειας Πελοποννήσου στη μεταλιγνιτική εποχή, καταρτίζεται ένα «Ειδικό Μεταβατικό Πρόγραμμα» για την περίοδο 2020-2023» με βάση τις δυνατότητες του τρέχοντος ΕΣΠΑ 2014-2020, τους πόρους του Πράσινου Ταμείου, τους πόρους του REACT-EU (στους τομείς της πράσινης και ψηφιακής οικονομίας) καθώς και πόρων άλλων χρηματοδοτικών πηγών.

Το «Ειδικό Μεταβατικό Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης» (ΕμεΠ ΔΑΜ 2020-2023) θα διαρθρωθεί στους ακόλουθους Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.):

- ΑΠ-1: Προώθηση της Απασχόλησης των Ανέργων και των Αυτοαπασχολούμενων, καθώς και της Προσαρμοστικότητας των Εργαζομένων και των Επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης εκπαιδευτικών υποδομών.
- ΑΠ-2: Αντιμετώπιση των Κοινωνικών Επιπτώσεων και Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής.
- ΑΠ-3: Προετοιμασία της Οικονομικής και Παραγωγικής Διαφοροποίησης, συμπεριλαμβανομένου του Πρωτογενή Τομέα.
- ΑΠ-4: Βελτίωση του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και προσέλκυση / υποδοχή Επενδύσεων.
- ΑΠ-5: Αναδιάρθρωση της Ενεργειακής Ταυτότητας και Εξορθολογισμός της Αξιοποίησης και Χρήσης των Περιβαλλοντικών Πόρων.
- Α.Π-6: Προώθηση της Αστικής Αναζωογόνησης, της Πράσινης Οικονομίας και του Ψηφιακού Μετασχηματισμού.
- Α.Π-7: Επιστημονική και Τεχνική Στήριξη, Ωρίμανση Δράσεων (για τη νέα Π.Π. 2021-2027).

Οι παραπάνω Α.Π. μπορεί να αναπροσαρμοστούν, ανάλογα με τα αποτελέσματα της Διαβούλευσης.

Η παρούσα Πρόσκληση δεν απευθύνεται προς Επιχειρήσεις και Επενδυτές, καθόσον ενεργοποιήθηκε διαφορετική διαδικασία (<https://www.sdam.gr/el/anoikti-prosklisi>) για την προ-αξιολόγηση επενδυτικών προτάσεων και σχεδίων από την «Τεχνική Επιτροπή Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης» (ΤΕΣΔΑΜ), η οποία αποτελεί όργανο της Συντονιστικής Επιτροπής του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΕΣΔΑΜ).

Οι προτάσεις των Φορέων-Αποδεκτών της παρούσας Πρόσκλησης θα αντιστοιχίζονται απαραίτητα με Δράσεις που εντάσσονται στους Άξονες Προτεραιότητας του ΕμεΠ ΔΑΜ 2020-2023 και, με εξαίρεση τις δράσεις ωρίμανσης έργων που θα υλοποιηθούν στη νέα Π.Π., να ολοκληρώνονται εντός της τριετίας 2020-2023.

Η στρατηγική, η αρχιτεκτονική και οι ενδεικτικές δράσεις του ΕμεΠ ΔΑΜ 2020-2023 αναλύονται στο Παράρτημα 1 της παρούσας Πρόσκλησης.

Τρόπος υποβολής των Προτάσεων

Οι προτάσεις των Φορέων θα υποβληθούν σε τυποποιημένο Δελτίο Πρότασης Δράσης/Έργου που επισυνάπτεται στο παράρτημα 2 της παρούσας, στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις emep20-23@sdam.gr και pbarlabas@mou.gr μέχρι τις 16 Οκτωβρίου 2020.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ**

Δημήτρης Σκάλκος

Κωστής Μουσουρούλης

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης**

**Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Στρατηγική, Αρχιτεκτονική και Περιεχόμενο του «Ειδικού Μεταβατικού Προγράμματος για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2020-2023» (ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Τεχνικό Δελτίο Υποβολής Προτάσεων στο πλαίσιο του «Ειδικού Μεταβατικού Προγράμματος για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2020-2023» (ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- Υπουργεία και εποπτευόμενοι Φορείς που έχουν έδρα ή/και δραστηριοποιούνται στην περιοχή άμεσης παρέμβασης του ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023
- Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου
- Δήμοι των Π.Ε. Κοζάνης και Φλώρινας, Δήμος Μεγαλόπολης και Νομικά τους Πρόσωπα
- Φορείς και Υπηρεσίες του Δημοσίου που έχουν έδρα ή/και δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης του ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023
- Επαγγελματικοί Φορείς που έχουν έδρα ή/και δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης του ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023
- Κοινωνικοί Φορείς που έχουν έδρα ή/και δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης του ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023
- Ακαδημαϊκοί και Ερευνητικοί Φορείς